

DISSENY D'UNA MATRIU D'AVALUACIÓ DE LES COMPETÈNCIES EN EL PRACTICUM DE LES TITULACIONS DE LA FACULTAT DE DRET I ECONOMIA I DE L'ESCOLA POLITÈCNICA SUPERIOR

1. RESUM

Donat que la Universitat de Lleida estableix en el seu Pla Director de Docència que els seus estudiants han de realitzar de forma obligatòria un període de pràctiques, es veu la necessitat de fer una proposta d'avaluació per competències de la matèria pràcticum mitjançant una matriu d'avaluació, per tal de garantir la formació integral de l'estudiant d'acord al perfil acadèmic-professional de cada titulació.

La principal aportació que fa el nostre equip ha estat el disseny d'una eina de treball (rúbrica) pràctica i complerta per a l'avaluació del pràcticum que contempla: diferents moments d'avaluació, diferents agents avaluadors i facilita el càlcul de la nota final de la matèria.

2. ABSTRACT:

In this paper we want to present the result of a teaching innovation project awarded from the "Vicerectorat de Docència" at the University of Lleida. The University of Lleida in its "Pla Director de la Docència" states that students practice in enterprises is compulsory. For this reason we saw the need for a proposed assessment of competency through a rubric. The aim is to ensure a comprehensive education of students according to academic and professional profile of each qualification.

The main contribution of our team has been designing a practice and complete rubric. This rubric allows us to evaluate the practicum competency, including different stages of evaluation, several evaluator agents. Also it simplifies the obtaining of the final mark of the matter practicum.

3. PARAULES CLAU: Pràcticum, Avaluació per competències, Matriu d'avaluació

4. ÀREA DE CONEIXEMENT: Ciències Socials i Jurídiques, Enginyeries i Arquitectura

5. ÀMBIT TEMÀTIC DEL CONGRÉS: Avaluació i qualitat institucional

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

6. MODALITAT DE PRESENTACIÓ: Comunicació oral

7. DESENVOLUPAMENT:

a) Objectius

Som conscients que, si bé la creació de l'Espai Europeu d'Educació Superior ha significat la realització de canvis substancials centrats en els processos formatius dels aprenentatges dels estudiants i, sobretot, en els resultats d'aprenentatge mitjançant les competències, no ha estat en la mateixa intensitat que s'han establert sistemes d'avaluació per competències, entenem que, degut a la seva complexitat.

En aquest sentit els objectius a assolir són:

1. Establir un procés d'avaluació per al pràcticum de les titulacions de Grau que imparteix l'Escola Politècnica Superior i la Facultat de Dret i Economia de la Universitat de Lleida.
2. Dissenyar una matriu d'avaluació o rúbrica per avaluar les competències professionalitzadores pròpies de cada titulació a assolir durant el pràcticum.
3. Valorar l'adequació de la matriu d'avaluació com a instrument vàlid, útil i eficaç per a l'avaluació del pràcticum.

b) Descripció del treball:

Per aquesta raó el nostre equip ha dissenyat la matriu considerant totes i cadascuna de les etapes fonamentals amb la finalitat de garantir un disseny adequat i útil. Aquestes són:

Etapa I: Definició i contextualització de les competències professionals; identificant les descripcions que ajuden a evidenciar l'avaluació per a cadascuna de les competències de manera individualitzada.

Etapa II: Elaboració d'uns indicadors d'avaluació i d'una escala de puntuació per a cadascun dels indicadors.

Etapa III: Delimitació dels agents implicats en el procés d'avaluació, combinant un mètode d'autoavaluació de l'estudiant amb l'avaluació de la resta d'agents. S'han fixat, també, els moments d'avaluació per tal de constatar el progrés de l'estudiant.

Etapa IV: Disseny de la matriu/rúbrica d'avaluació del pràcticum, que faciliti als agents avaluadors conèixer el progrés de l'assoliment de les competències i fer un seguiment individual de cada alumne.

A continuació detallarem cadascuna d'aquestes etapes.

- **Etapa I**

En aquesta fase es tracta de seleccionar i definir les competències que s'han d'adquirir en el pràcticum de les titulacions objecte del nostre estudi,, establint què s'entén i que comprèn cadascuna de les competències considerades.

Pel que fa a delimitar quines competències s'han d'adquirir en el pràcticum adoptem les que ja venen llistades en els plans d'estudis, ja sigui de tipus estratègic, generals i específiques, segons el cas, en les titulacions corresponents.

Indiquem primer, com a exemple, el conjunt de competències del Grau en ADE:

Competències estratègiques

- Correcta expressió oral i escrita. (UDL1)
- Domini de les TIC. (UDL2)

Competències generals

- Capacitat d'anàlisi i síntesi. (FDE1)
- Capacitat d'organitzar i planificar. (FDE2)
- Capacitat de crítica i autocrítica. (FDE3)

- Treball en equip i lideratge. (FDE4)
- Capacitat de treballar i d'aprendre de forma autònoma i, simultàniament, interactuar adequadament amb la resta a través de la cooperació i col·laboració. (FDE5)
- Actuació en consideració al rigor, al compromís personal i amb orientació a la qualitat. (FDE6)

Competències específiques del pràcticum del Grau d'ADE, (FDE7)

- Capacitat de desenvolupar les funcions relacionades amb les diferents àrees funcionals d'una empresa i institucions.
- Capacitat d'elaborar, interpretar i auditar la informació econòmica i financera d'entitats i particulars, i prestar-hi assessorament sobre la mateixa.
- Capacitat d'aplicar tècniques instrumentals en l'anàlisi i solució de problemes empresarials i en la presa de decisions.
- Capacitat d'identificar i interpretar els factors econòmics, ambientals, polítics, sociològics i tecnològics en els àmbits local, nacional i internacional, i la seva repercussió sobre les organitzacions.

Indiquem ara, el conjunt de competències dels Graus de l'EPS:

Competències estratègiques

- Correcta expressió oral i escrita. (UDL1)

Competències generals

- Capacitat de reunir i interpretar dades rellevants, dintre d'una àrea d'estudi, amb l'objectiu d'emetre judicis de valor amb reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científic i ètic. (EPS3)
- Capacitat de treballar en situacions de falta d'informació i/o sota pressió. (EPS7)
- Capacitat de treball en equip, tant unidisciplinar com multidisciplinar. (EPS 9)
- Capacitat d'integrar-se dins l'estructura de l'empresa (EPS 10)
- Tenir motivació per la qualitat i la millora contínua. (EPS 12)

Seguint a Zabalza (2003), es tractaria de facilitar que els alumnes assoleixin els efectes positius que se solen atribuir al pràcticum en la formació dels estudiants, donar una visió del món del treball, desenvolupar habilitats professionals i d'interrelació social, incrementar les

possibilitats d'ocupació, incrementar la maduresa dels estudiants, desenvolupar actituds positives cap a la supervisió, autoconfiança, raonament pràctic, etc.

Seguidament es tracta de fer l'exercici de descriure i delimitar clarament què s'entén o comprèn en cadascuna de les competències considerades, és a dir, els coneixements, les conductes i les aptituds que han d'adquirir-se o de posar-se en pràctica en l'exercici professional per la qual capacita la titulació.

A l'hora de fer la descripció concreta de cada competència ens és útil la classificació que utilitza Tejada (2005) respecte a diferents tipus de competències o diferents dimensions de les competències. Segons l'autor, cal considerar que, un pràcticum per competències pot arribar a contemplar competències d'acció professional relatives a: competències tècniques (saber), competències metodològiques (saber fer), competències participatives (saber estar) i competències personals (saber ser).

Així com, les qüestions que planteja De la Mano y Moro (2009) que han de resoldre's per poder fer la definició i l'abast de la competència. Aquestes qüestions són:

1. Quina competència?: Què és? Què entenc pel contingut de l'enunciat de la competència? De què es tracta?
2. Com es demostra la competència?: Quins coneixements inclou? Quines conductes? Quines aptituds es posen en pràctica? En quins contextos?

Posem varis exemples, de la titulació de Grau en ADE, on es detalla la descripció de la competència:

Taula 1. Descripció de la competència: “Correcció en l'expressió oral i escrita”

Competència UDL1: Correcció en l'expressió oral i escrita
Descripció Capacitat d'expressar-se amb claredat i oportunitat les idees, coneixements i sentiments propis a través de la paraula, l'escriptura i el suport gràfic adaptant-se a les característiques de la situació i l'audiència.

Taula 2. Descripció de la competència: “Domini de les TIC”

Competència UDL 2: Domini de les TIC
<p>Descripció</p> <p>Us apropiat i crític de les Tecnologies de la Informació i Comunicació. Compren l'ús de les tecnologies multimèdia per a recuperar, avaluar, emmagatzemar, produir, presentar i intercanviar informació, i per a comunicar i participar en els foros relacionats amb la seva activitat acadèmicoprofessional.</p>

- **Etapa II**

En aquesta fase delimitem els indicadors d'avaluació i una escala de puntuació per a cadascun dels indicadors.

En aquest disseny es detallen les competències a assolir en el Pràcticum de la titulació amb els diferents indicadors (separats amb lletres a), b) c), etc.) a considerar per cascuna. Respecte a aquests indicadors s'ha intentat fer un document el més complet i exhaustiu possible en el sentit que se n'ha establert un número elevat per tal de deixar suficientment clarificada o delimitada la competència.

Per aquest motiu, considerem que no és imprescindible treballar per cada competència tots els indicadors descriptors, sinó que depenent de l'agent que estigui avaluant (en base a l'informe d'avaluació de què es tracti) s'utilitzaran uns indicadors o uns altres. De fet, pensem que cada centre, i per a cada titulació, seria convenient que triés aquells indicadors que s'adeqüin de millor manera al perfil acadèmic i professionalitzador que es busca al cursar una matèria com la de Pràcticum.

Continuant amb els exemples anterior, de la titulació de Grau en ADE, es poden veure les mateixes competències amb els seus indicadors:

Taula 3. Descripció i indicadors de la competència: “Correcció en l'expressió oral i escrita”

Competència UDL1: Correcció en l'expressió oral i escrita
<p>Descripció</p> <p>Capacitat d'expressar-se amb claredat i oportunitat les idees, coneixements i sentiments propis a través de la paraula, l'escriptura i el suport gràfic adaptant-se a les característiques de la situació i l'audiència.</p>

Indicadors de la competència (indicadors que demostren que l'estudiant ha adquirit la competència)

- a) Explica idees i conceptes de forma entenedora.
- b) Fa un ús precís del lèxic tècnic.
- c) Utilitza el vocabulari adequat en cada circumstància.
- d) Utilitza de forma adient, la comunicació no verbal en l'exposició oral.
- e) Relaciona correctament els conceptes al llarg del discurs.
- f) Escriu amb correcció lingüística.
- g) Estructura de forma coherent els diferents apartats de la documentació.

Taula 4. Descripció i indicadors de la competència: “Domini de les TIC”

Competència UDL 2: Domini de les TIC
<p>Descripció</p> <p>Us apropiat i crític de les Tecnologies de la Informació i Comunicació. Compren l'ús de les tecnologies multimèdia per a recuperar, avaluar, emmagatzemar, produir, presentar i intercanviar informació, i per a comunicar i participar en els foros relacionats amb la seva activitat acadèmicoprofessional.</p>
<p>Indicadors de la competència (indicadors que demostren que l'estudiant ha adquirit la competència)</p> <p>L'estudiant ha de ser capaç de respondre als següents ítems:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Mostra el pensament lògic i crític en el maneig de la informació mitjançant les TIC. b) Mostra destresa en l'ús de les TIC ja sigui per avaluar, recuperar, guardar, intercanviar i produir informació. c) Mostra destresa en la presentació d'informació mitjançant suports tecnològics en l'exposició oral de la memòria. d) Mostra destresa en la presentació d'informació mitjançant suports tecnològics en la presentació de la documentació escrita.

Una vegada s'han descrit les competències, les habilitats i els indicadors de cadascuna el següent pas seria puntuar cadascun d'aquests indicadors en base a una escala. Nosaltres proposem la de 1 a 5 però som conscients que aquesta elecció té un alt component subjectiu i que cada centre ha de buscar aquella amb quina treballi més a gust.

L'escala ha d'estar acompanyada d'un descriptor que faciliti la puntuació. Nosaltres seguim a Villa i Poblete (2004) i considerem els següents:

- Puntuació 1: No compleix les tasques assignades
- Puntuació 2: Compleix les tasques assignades però amb retard

- Puntuació 3: Compleix les tasques assignades dins dels terminis establerts
- Puntuació 4: La manera de resoldre la tasca assignada suposa una notable aportació
- Puntuació 5: A part de complir amb la tasca assignada, el treball realitzat orienta i facilita el de la resta

La puntuació de cadascun dels indicadors representarà la mateixa proporció a l'hora de calcular la qualificació d'una competència/habilitat específica.

- **Etapa III**

En aquesta fase es tracta de delimitar els agents implicats en el procés d'avaluació i els moments d'avaluació contemplats.

L'avaluació del pràcticum presenta un fet diferencial respecte a la resta de matèries de la titulació doncs, hi intervé un nova figura, el tutor de l'empresa, totalment externa a la Universitat i molt important en quant a que es tracta d'un agent que pot recollir de primera mà les evidències de l'aprenentatge i desenvolupament professional de l'estudiant.

Així, considerem que, el procés d'avaluació del pràcticum ha de dur-se a terme per part dels tres agents protagonistes: el tutor acadèmic, el tutor de l'empresa, i el mateix alumne.

Per tal de poder establir un procés d'avaluació perfectament coordinat entre aquests agents i, amb l'objectiu d'assegurar que es realitza el seguiment del procés i progrés d'aprenentatge de l'alumne, s'han d'establir diferents mecanismes i moments d'avaluació.

En aquest sentit, i el protocol del pràcticum de la UdL així ho estableix, s'han de programar una sèrie de tutories amb els alumnes per garantir la col·laboració i coordinació esmentada. Però, nosaltres entenem que, a més a més, serà necessari establir un mecanisme addicional instrumentat mitjançant una exposició oral o tribunal de pràcticum que permeti conèixer i participar de forma directa de l'aprenentatge adquirit durant l'experiència acadèmica i professionalitzadora del pràcticum.

Pel que pertoca a l'exposició oral o tribunal del pràcticum, aquest estarà format per membres professors (inclòs el tutor acadèmic) i es convidarà al tutor de l'empresa a assistir-hi i

participar-hi, si ho creu convenient. L'assistència del tutor de l'empresa, encara que voluntària, tancarà el cicle d'avaluació amb la corroboració directa de l'aprenentatge i l'experiència assolits per part de l'alumne en la realització del pràcticum.

En definitiva, les tutories i l'exposició oral pretenen:

- Constatar de forma directa l'estadi final d'aprenentatge i professionalització de l'alumne dins el procés de pràctiques, per part del professorat.
- Compartir coneixements i experiències entre el món empresarial/institucional i la universitat.
- Corroborar i constatar l'aprenentatge i experiència adquirits per l'alumne en el dia a dia del treball desenvolupat en l'empresa/institució on s'han fet les pràctiques, per part del tutor d'empresa.

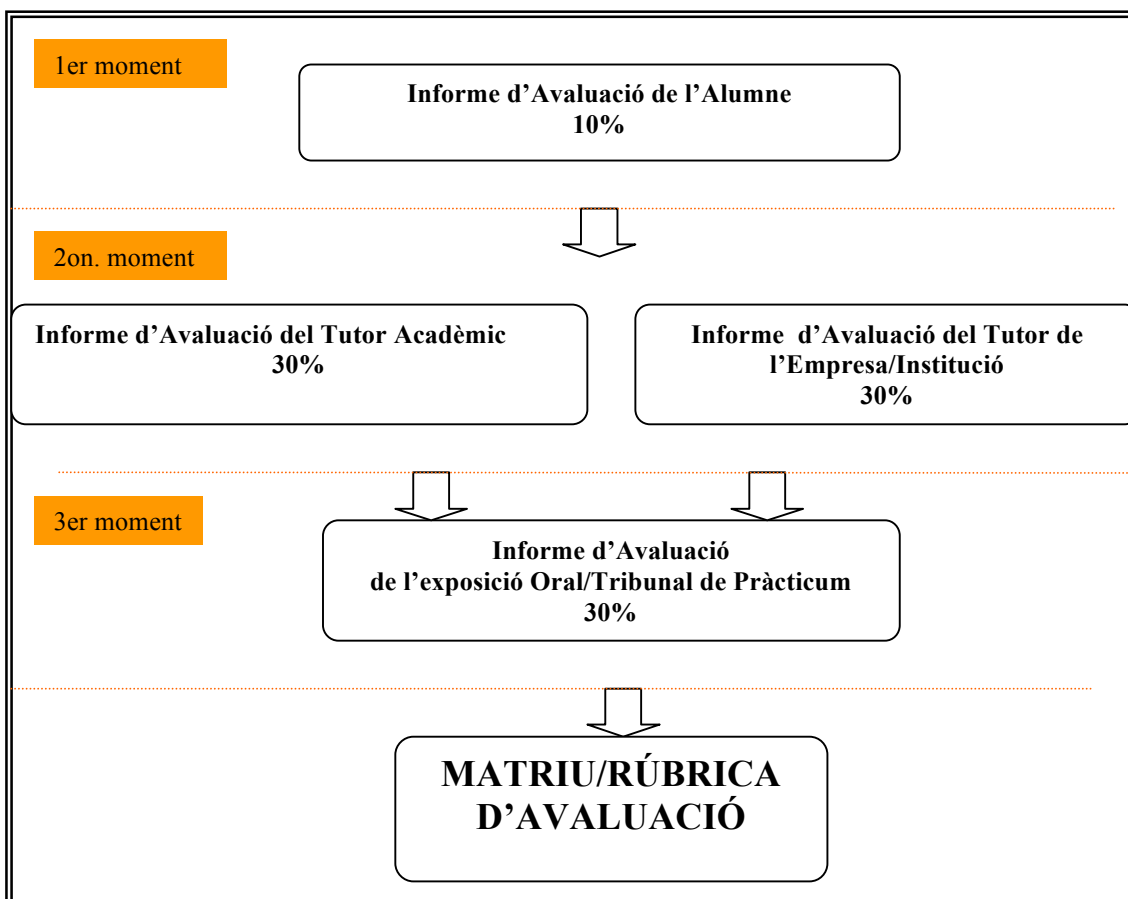
Un cop establerts els mecanismes d'avaluació (sessions de tutoria i exposició oral/tribunal) es fa necessari delimitar els diferents moments d'avaluació així com, les tasques assignades als agents responsables, dins els mecanismes esmentats.

Un dels objectius principals del nostre projecte s'emmarca en aquest punt, amb l'elaboració de la documentació (informes, memòries i matriu/rúbrica) que ha de permetre de forma senzilla i clara, als diferents agents avaluadors, recollir evidències d'aprenentatge i d'experimentació per competències.

De forma sintètica, en la taula de sota es detalla el procés d'avaluació del pràcticum. En la mateixa es pot veure com intervenen els diferents agents i moments d'avaluació, així com els informes d'avaluació que s'emetran per part de cada agent implicat i la ponderació sobre la nota global¹.

Taula 5.: Esquema del procés d'avaluació del pràcticum

¹ Aquest esquema respecta la nova normativa de pràctiques externes recollida pel "Real Decreto 1707/2011, de 18 de noviembre, por el que se regulan las prácticas académicas externas de los estudiantes universitarios".

El primer moment d'avaluació es fixa a la data de finalització del conveni de pràctiques. El segon moment d'avaluació es realitza durant la setmana següent a la presentació de la memòria de practicum . Finalment, el tercer moment d'avaluació es dona en el moment de fer l'exposició oral/Tribunal del Pràcticum.

Tota la informació relativa als informes d'avaluació llistats en la taula de dalt serà recollida i traslladada, per part del Tutor Acadèmic, a la Matriu/Rúbrica d'avaluació a efectes de poder arribar a una qualificació final del pràcticum de l'alumne en concret, un cop dutes a terme totes les sessions de tutoria i la defensa oral/tribunal.

El primer document que s'utilitza en el procés d'avaluació són els "Fulls de Seguiment". Mitjançant aquest document s'instrumentalitza una eina de recollida d'experiències, vivències i aprenentatges concrets de l'alumne.

El tutor de l'empresa dóna el vist i plau i el tutor acadèmic avalua aquest document al llarg de tot el període de pràctiques.

El segon document d'avaluació: "Informe d'Avaluació de l'Alumne" forma part del procés d'autoavaluació per part de l'alumne. Aquest es durà a terme a partir d'una plantilla d'autoavaluació, formada per una sèrie d'indicadors que permetran a l'alumne atorgar un valor segons el grau d'acompliment que hagi assolit. Aquest informe ha de ser lliurat en el moment I d'avaluació al tutor acadèmic. Aquesta avaluació es qualifica i representa, un 10% de la nota final.

A part dels Fulls de Seguiment, l'alumne té que anar elaborant, durant el període de pràctiques la "Memòria de pràcticum". El seu lliurament al tutor acadèmic es dóna en el segon moment d'avaluació (setmana següent a la presentació de la memòria i sempre abans de l'exposició oral de la mateixa).

En el moment de la finalització de les pràctiques el tutor de l'empresa genera el tercer document d'avaluació: "Informe d'Avaluació del Tutor Empresa/Institució". Aquest agent lliura l'informe al tutor acadèmic. Aquesta avaluació representa, com hem dit més a dalt, un 30% de la nota final. Al respecte es recomana exigir una qualificació mínima d'aprovat en la qualificació per a què l'alumne es consideri que supera l'assignatura de pràcticum.

En un estadi temporal més avançat, a partir del lliurament de la Memòria de Pràcticum (moment II d'avaluació) apareix el quart document d'avaluació: "Informe d'Avaluació del Tutor Acadèmic". Aquest es durà a terme a partir de la informació recollida dels Fulls de Seguiment i de la Memòria de Pràcticum. Aquesta avaluació representa un 30% de la nota final.

Ja en el darrer moment d'avaluació (moment III) arrel de realitzar l'exposició oral o tribunal de pràcticum apareixerà el cinquè document d'avaluació: "Informe de l'Exposició Oral/Tribunal de pràcticum". Aquesta avaluació representa un 30% de la nota final.

Totes les qüestions plantejades en els diferents informes esmentats es respondran seguint una escala de puntuació de l'1 al 5. Aquestes puntuacions hauran de ser traslladades, per part del tutor acadèmic, a la Matriu d'Avaluació de quina se n'extraurà la nota final.

- **Etapa IV**

En aquesta fase es realitza el disseny pròpiament dit del document final que es deriva de tot el procés avaluatiu que és la Matriu d'Avaluació. Aquesta recull la totalitat de competències a avaluar en l'assignatura de Pràcticum de la titulació en concret i es nodreix de tota la informació que es deriva dels documents esmentats (Fulls de Seguiment i Informes varis). Com a eina d'avaluació que és, a més a més, permet puntuar, d'acord a diferents indicadors individuals, cadascuna de les competències treballades al llarg de tota la durada de la matèria de Pràcticum, d'acord a unes ponderacions, decidides per cada titulació en cada centre, per acabar obtenint una qualificació final de la mateixa.

Presentem la nostra proposta de disseny de la matriu en el següent apartat.

c) Resultats i/o conclusions

El principal resultat obtingut arrel del treball realitzat durant el període en vigor de la VIII Convocatòria d'ajuts per a Projectes d'Innovació Docent de la Universitat de Lleida ha estat el disseny d'una Matriu d'Avaluació per competències per a la matèria de Pràcticum. Aquest disseny ha estat possible gràcies a l'experiència dels docents implicats en el projecte, tant per la seva formació interdisciplinària, com per la seva experiència en la coordinació de les pràctiques tutelades en les titulacions anteriors a la reforma de l'EEES, així com, per el "know-how" adquirit en la participació en dos projectes d'innovació docent anteriors com són el e-Portafoli i l'adaptació del Pràcticum a les titulacions de Grau.

En aquesta Matriu:

- S'estructuren el conjunt d'habilitats i competències, amb els seus corresponents indicadors, necessaris per avaluar d'una forma objectiva el procés d'aprenentatge acadèmic i professionalitzador del pràcticum
- Es delimiten, tant els diferents moments d'avaluació, com els agents que hi intervenen
- Es determina de forma clara i simple el càlcul numèric de la nota final de la matèria de pràcticum de cada alumne
- S'objectivitzava el càlcul de la qualificació de l'estudiant, resolent el problema dels anteriors models d'avaluació en els que els agents avaluadors suportaven una càrrega subjectiva important

D'altra banda, degut a l'elevat nombre de competències/indicadors que intervenen en el procés s'ha fet palesa la necessitat d'implementar una eina informàtica, integrada en el campus virtual, per gestionar tot el volum d'informació.

Per aquest motiu, veiem la necessitat de continuar treballant en el mateix projecte, en un futur immediat, en el disseny electrònic de la Matriu d'Avaluació que seria una eina de gran vàlua per a tots els agents implicats en l'avaluació dels pràcticums de la UdL.

Mostrem, a continuació un exemple de rúbrica per a la titulació de Grau en Enginyeria de l'Edificació de l'Escola Politècnica Superior de la Universitat de Lleida:

Figura 1. MATRIU D'AVALUACIÓ DE LA TITULACIÓ DE GRAU D'ENGINYERIA DE L'EDIFICACIÓ DE L'ESCOLA POLITÈCNICA SUPERIOR

COMPETÈNCIES/HABILITATS	MOMENTS/AGENTS D'AVALUACIÓ					
	M I		M II			M III
	A	TA	A	TA	TE	T
HABILITATS SOCIOLABORALS BÀSIQUES	X	X		X		
a) Grau de compliment de l'horari laboral						
b) Nivell d'absentisme sense motiu justificat						
c) Nivell de compliment dels compromisos acordats						
d) Implicació amb l'empresa en el moments informals						
e) Implicació amb els companys/tutor acadèmic						
COMPETÈNCIA UDL1: Correcció en l'expressió oral i escrita				X		X
a) Explica idees i conceptes de forma entenedora.						
b) Fa un ús precís del lèxic tècnic.						
c) Utilitza el vocabulari adequat en cada circumstància.						
d) Utilitza de forma adient, la comunicació no verbal en l'exposició oral.						
e) Relaciona correctament els conceptes al llarg del discurs.						

f) Escriu amb correcció lingüística.						
g) Estructura de forma coherent els diferents apartats de la documentació.						
COMPETÈNCIA EPS3: Capacitat de reunir i interpretar dades rellevants, dintre d'un àrea d'estudi, amb l'objectiu d'emetre judicis de valor amb reflexió sobre temes rellevants d'indol social, científic i ètic				X	X	X
a) Donat un informe de treball propi o aliè, identificar-ne els punt forts i febles.						
b) Defensar les solucions proposades mitjançant arguments lògics coherents, tot indicant si aquests estan contrastats amb informacions fiables (articles en revistes de prestigi, dades experimentals, etc) i referenciant aquestes fonts.						
c) Explicar i argumentar les tasques realitzades i emmarcar-les dintre de l'empresa en la que s'han realitzat les pràctiques						
d) Identificar les discrepàncies entre els objectius i la planificació de les tasques realitzades i els resultats als que s'ha arribat, tot identificant les causes d'aquestes discrepàncies, el nivell d'importància dintre de l'activitat global realitzada a l'empresa, si eren evitables o no i, finalment, establint arguments sobre la importància del impacte d'aquestes sobre el resultat final.						
COMPETÈNCIA EPS7: Capacitat de treballar en situacions de falta d'informació i/o sota pressió.	X	X				
a) Presenta reticència a l'hora de fer canvis en la planificació inicial de la feina a desenvolupar						
b) És autònom a l'hora de prendre decisions puntuals en la feina a desenvolupar						
c) És capaç de complir els terminis marcats						
d) Es capaç de reconduir situacions conflictives i donar resposta a les mateixes						
COMPETÈNCIA EPS9: Capacitat de treball en equip, tant unidisciplinar com multidisciplinar.					X	X

a) Grau de satisfacció davant de la utilitat de la informació rebuda d'altres membres de l'equip.						
b) Anàlisi sobre si les tasques assignades pel grup de treball estaven clarament definides.						
c) Grau de contribució als objectius comuns del projecte d'acord amb les pròpies capacitats específiques.						
d) Ajuda rebuda/proporcionada de/a altres membres en cas de necessitat.						
e) Grau de resolució de forma constructiva de les discussions sorgides en el desenvolupament del projecte entre els membres de l'equip.						
f) Grau de contribució amb el propi esforç a la consecució dels objectius del projecte, a la qualitat requerida i al compliment dels terminis establerts.						
COMPETÈNCIA EPS10: Capacitat d'integrar-se dintre de l'estructura de l'empresa.			X		X	
a) Coneix l'estructura jeràrquica de l'empresa						
b) Coneix l'estructura funcional de l'empresa.						
c) Descriu les activitats/tasques que es realitzen en el departament en el que es realitza el practicum						
d) Descriu les interrelacions d'aquest departament amb les altres àrees funcional de l'empresa.						
e) S'ha integrat en el departament al que ha esta assignat						
COMPETÈNCIA EPS12: Tenir motivació per la qualitat i la millora contínua.		X	X		X	
a) És metòdic i sistemàtic en el treball.						
b) Organitza correctament les tasques a desenvolupar de manera autònoma.						
c) S'implica en el treball i demostra cura pels detalls.						

d) Compleix les normes i, fins i tot, proposa millores.

--	--	--	--	--	--

Llegenda:

Moment d'avaluació I: M I	Tutor Acadèmic: TA	Alumne: A
Moment d'avaluació II: M II	Tutor de l'empresa: TE	
Moment d'avaluació II: M III	Tribunal de practicum: T	

8. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Badía, F.; Barroso, D.; Béjar, R.; Cores, F.; Filella, G.; Giné, F.; Granollers, T.; Moltó, M.; Pérez, G.; Soldevila, A.; Valls, M. (2010). Diseño de un portafolio como instrumento para tutorizar los trabajos de fin de grado y mejorar las competencias del alumnado de la Escuela Politécnica Superior (EPS) de la Universitat de Lleida (UdL). *Innova, ICE* Universitat de lleida.

Blanco, Ascensión (Coord.) (2009) Desarrollo y evaluación de competencias en Educación superior. Narcea S.A. Ediciones. Madrid

Boekaerts, M.; Pintrich, P.; Zeidner, M. (EDs.) (2000). Handbook of self-regulation. Nueva York: Academic Press.

Cano García, Mª Elena (2008) La evaluación por competencias en la educación superior. Profesorado. Revista de currículum y formación del profesorado.

De la Mano González, Marta y Moro Cabero, Manuela (2009). L'avaluació per competències: proposta d'un sistema de mesura per al grau d'Informació i Documentació. BiD. Textos universitaris de biblioteconomia i documentació, n° 23, desembre. Facultat de Biblioteconomia i Documentació Universitat de Barcelona.

Filella, G.; Giné, F.; Badía, F.; Soldevila, A.; Moltó, M. y Del-Arco, I. (2011) "The Welfare E-Portfolio: Methodology to Supervise the Final Year Engineering Project." *International Journal Of Engineering Education*. Irlanda.

Gallizo, J.L. i altres (2010). Adaptació específica del prácticum de la UdL en les noves titulacions de grau. VII Convocatòria d'ajuts per a Projectes d'Innovació Docent de la UdL.

Labruffe, Alain (2008). La gestión de competencias: planteamientos básicos, prácticas y cuadros de mando. Madrid: AENOR.

Le Boterf, G. (2001) Ingeniería de las competencias. Barcelona: Ediciones Gestión 2000.

Rué, Joan (2007). Enseñar en la universidad: el EEES como reto para la educación superior. Madrid: AENOR.

Senlle, Andrés (2007). Gestión estratégica de recursos humanos para la calidad y la excelencia. Madrid: AENOR.

Tejada Fernández, J. (2005). El trabajo por competencias en el prácticum: cómo organizarlo y cómo evaluarlo. VIII Symposium Internacional sobre Prácticum y Prácticas en empresas en la formación universitaria, Poio, 30 junio-2 julio 2005.

Tobón, Sergio (2006a). Formación basada en competencias. Bogotá: Ecoe.

Tobón, Sergio et al. (2006b). Competencias, calidad y educación superior. Bogotá: Cooperativa Editorial Magisterio.

Villa Sánchez, Aurelio y Poblet Ruiz, Manuel (2004). Practicum y evaluación de competencias. Profesorado, revista de currículum y formación del profesorado, 8 (2).

Valderrama, E. (coordinadora) (2009). Guia per a l'avaluació de competències als treballs de final de grau a les Enginyeries. Col·lecció: Guies d'avaluació de competències. AQU Catalunya.

Zabalza, M. A. (2003). Competencias docentes del profesorado universitario. Calidad y desarrollo profesional. Nancea, Madrid.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

